

**KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON
DAİRE BAŞKANLIĞI**

**AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL
ARŞİV POLİTİKASI**

Bilgi paylaşıldıkça artar.

July 1, 2014

Bitlis Eren Üniversitesi
Rahva Kampüsü Bitlis

GEREKÇE

- Bitlis Eren Üniversitesi (BEÜ) bünyesinde basılı ve elektronik ortamda üretilmekte olan ve bilimsel çalışmalar (makale, kitap/kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) bir araya toplamak, arşivlenmesini sağlamak ve Üniversitemiz bünyesinde açık erişim standartlarına uygun bir Kurumsal Arşiv Sistemi kurmak.
- Kurumsal Arşiv Sistemi aracılığı ile Üniversitemizde üretilen tüm akademik ve bilimsel çıktıları toplamak, düzenlemek, uzun süreli saklamak, ulusal ve uluslararası tüm kullanıcılara açık erişim olarak sunulmasını ve paylaşılmasını sağlamak.
- Üniversitemizde atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan akademik ve bilimsel çalışmaların Kurumsal Arşivde korunmasını sağlamak.
- Araştırma çıktılarının açık erişim olarak yayınlanması yoluyla Üniversitemizin akademik düzeyini yükselterek yeni yapılacak araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği alınmasını sağlamak.

DAYANAK

Açık erişim ve kurumsal arşiv politikası, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c ve 12/c maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

BAĞLAM

Bilim, teknoloji, kültür-sanat, sağlık ve spor alanlarında araştırmalar yapmak; evrensel değerlere, akademik ve mesleki yetkinliğe sahip bireyler yetiştirmek amacıyla kurulmuş olan BEÜ, Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarlarına ve kalkınmasına hizmet edecek, sanayinin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte eğitim vermeyi, araştırmalar yapmayı ve araştırma sonuçlarını mümkün olan en geniş çevrelere sunmayı ilke edinmiştir. Bir devlet üniversitesi olarak BEÜ, lisans ve lisansüstü seviyelerde; araştırmacı, yaratıcı ve girişimci, eleştirel düşünceye yatkın ve karar vermede özgür, ekip çalışmasında başarılı, kendi teknolojimizin üretilmesine katkısı olacak, hammadde kaynaklarımızı değerlendirecek, katma değeri yüksek üretime önderlik edecek, bilim insanları, mühendisler, mimarlar ve planıcılar yetiştirerek ülkemizin kalkınmasına katkıda bulunmayı hedeflemekte ve bir araştırma üniversitesi olarak geniş kitlelere karşı taşıdığı sorumluluklarının önemini çok iyi bilmektedir.

Türkiye'nin sanayi alanında gelişimi ve Türkiye ekonomisinin geleceği, yeni teknolojilerden yararlanılmasına ve bu teknolojilerin geliştirilmesinde oynanacak aktif role bağlı olacaktır. Ülkemizde akademik çalışmaların açık erişim olarak paylaşılması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı mümkün kılarak, yapılacak yeni araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği sağlanmasına olanak tanıyacaktır. Bu nedenle BEÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Üniversite mensuplarına ait akademik ve bilimsel çalışmaları mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırabileceği bir açık erişim sistemi kurmaya karar vermiştir..

TANIMLAR

Bu metinde geçen:

- a. **BEÜ Mensubu:** BEÜ akademisyenleri, personeli ve öğrencilerini,
- b. **Açık Erişim:** Bir BEÜ mensubu tarafından gerçekleştirilmiş bilimsel çalışmaya ücret ödemedi, dijital olarak erişilemeyi,
- c. **Akademik ve Bilimsel Çalışmalar:** BEÜ mensuplarının akademik ve bilimsel araştırmaları sonucu ortaya çıkan çalışmaları,
- d. **İvedi Depolama:** Akademik ve bilimsel çalışmaların birer kopyasının, yayın tarihinden geç olmamak koşulu ile Kurumsal Açık Arşivi'nde depolanması faaliyetini,
- e. **Kişisel Arşivleme:** Bir BEÜ mensubunun entelektüel katkı sağlayan çalışmasını Kurumsal Açık Arşivi'nde depolama sürecini, ifade eder.

KAPSAM

Bu politika, BEÜ tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve BEÜ mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik ve bilimsel çalışmaları kapsar. BEÜ mensuplarının BEÜ dışında gerçekleştirdikleri çalışmaları, istemeleri halinde bu arşivde saklanabilir.

Kurumsal ve açık erişim platformu geliştirilerek, BEÜ mensuplarının akademik ve bilimsel yayınlarının BEÜ Açık Arşivi'ne girebilmesi sağlanacak ve bu kaynakları tüm paydaşlara, telif haklarını dikkate alarak sunacaktır.

Bir BEÜ mensubunun akademik ve bilimsel çalışması daha önce farklı bir açık erişim arşivinde depolanmışsa, Kurumsal Açık Erişim Arşivi'nde de saklanmasına gerek yoktur. Ancak, araştırmacının tercih etmesi halinde, söz konusu çalışmaya Kurumsal Açık Erişim Arşivi'nde bağlantı verilerek erişim sağlanabilir.

İLKELER

- BEÜ mensupları, akademik ve bilimsel çalışmalarının Kurumsal Açık Arşivde derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul ederler:
- Her BEÜ mensubunun, entelektüel katkı sağladığı tüm akademik ve bilimsel çalışmaları, Kurumsal Açık Erişim Arşivi'nde depolanır. Ambargo ve kısıtlı erişim koşulları nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş bazı bireysel çalışmalar bu ilkenin dışındadır.
- BEÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Kurumsal Açık Arşivde yer alan tüm akademik ve bilimsel çalışmaların derlenmesi ve uzun dönemli korunmasını koordine eder.
- BEÜ mensupları yukarıda sıralanan koşullar ile birlikte, yayımlanmış olan akademik

ve bilimsel çalışmalara en üst düzeyde erişimin desteklenmesi için aşağıdaki süreçleri takip etmeyi onaylar:

• **Depolama:** Her BEÜ mensubu, yayın tarihinden geç olmamak koşuluyla, hakem değerlendirmelerinden geçerek, akademik veya bilimsel bir dergide yayımlanmak için onay almış makalesinin dijital bir kopyasını Kurumsal Açık Erişim Arşivi'nde depolar.

• **Açık Erişim/Seçimli Gecikmiş Açık Erişim:** Yazar, çalışmalarının kamuya ivedilikle açılması için depolama sürecinde kullanılan açık erişim yazılımının ayarlarını "Açık Erişime İvedilikle Sunulması" seçimiyle gerçekleştirmesi yönünde desteklenir. Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim iki başlıkta uygulanacaktır:

1. Açık erişim

2. Ambargo süresi sonunda açık erişim (ambargo süresi altı ayı geçmeyecektir.)

• **Lisanslama:** Her BEÜ mensubu, entelektüel katkı sağladığı çalışmasının BEÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından işletilecek Kurumsal Arşivde açık erişimli olarak dağıtım ve koruma prensiplerine uygun şekilde depolanacağını kabul eder. Yasal koşullar çerçevesinde, her BEÜ Mensubu çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını çiğnemeyecek şekilde teknelci olmayan, geri alınamaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile Kurumsal Açık Arşivde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısı tarafından takip edilir.

• **Çok Yazarlı Çalışmalarda Depolama Sorumluluğu:** BEÜ mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmaları Kurumsal Açık Arşivde depolayabilirler. Birden fazla BEÜ mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı akademik ve bilimsel çalışmaların depolanması ise birinci yazar tarafından yürütülür.

Bu politikanın etkin biçimde uygulanabilmesi için BEÜ Rektörlüğü aşağıdaki koşullara dikkat edilmelidir:

- Sorumluluk üstlenecek, ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümünde ve politikada yapılabilecek değişiklikler konusunda yürütücü görevini üstlenecektir.
- Bir Açık Erişim Danışma Kurulu oluşturacaktır.

BEÜ Açık Erişim Danışma Kurulu:

Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısı

Senato Temsilcisi (1)

Fen - Edebiyat Fakültesi Temsilcisi (1)

Güzel Sanatlar Fakültesi Temsilcisi (1)

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Temsilcisi (1)

İslami İlimler Fakültesi Temsilcisi (1)

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Temsilcisi (1)

Sağlık Yüksekokulu Temsilcisi (1)

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Temsilcisi (1)

BEÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı'ndan
oluşur.

- Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda takip eden dönemde ise her üç yılda bir, bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlü olacaktır. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumlu olacaktır. Öneri ve görüşler BEÜ Rektörlüğü'ne sunulacaktır.
- BEÜ, Kurumsal Arşivinde depolanan araştırma sonuçlarının derlenmesini ve korunmasını güvence altına alır.

Handwritten signatures in blue ink.